

OKULLAR
KİMİN
İÇİN
AÇILIYOR ?

DERİN
YOKSULLUĞU
AĞI

Açık Alan Derneği'nin girişimidir

OKULLAR KİMİN İÇİN AÇILIYOR ?

11 Eylül Pazartesi günü yeni öğretim yılı başlıyor. Ancak 2023 yazı itibariyle, yoksulluğun bir çok yüzünden biri olan öğrenim yoksulluğunda da derinleşme artıyor. Derin yoksulluk yaşayan mahallelerde artan ekonomik zorluklarla okula devam edemeyen öğrenci sayısının arttığını gözlemliyoruz. Ailelerin okula göndermekten ilk vazgeçtikleri çocukları ise kız çocukları oluyor.

Çocuğun İyi Olma Hali İstanbul Araştırmasına (21 Haziran 2023) göre düşük gelirli ailelerin öğrenim yaşındaki çocuklarının:

%16,3'ü kitap ve kırtasiye, %11,8'i giyecek, %34,6'sı okul gezisi ve benzeri etkinliklerin masraflarını karşılayamadığım oldu diyor (s.11)
%30,4'ü düzenli harçlık alamıyor (s.20)
%41,8'i okuldan ayrılmak zorunda kalmaktan kaygılanıyor. (s.32)

OKULLAR KİMİN İÇİN AÇILIYOR ?

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; Temmuz 2023'te yıllık enflasyon eğitim harcamalarında %53,57, Gıda ve alkolsüz içeceklerde %60,72 oldu. Her iki oran da ortalama TÜFE oranı olan %47,83'ün üzerinde.¹

Eğitim-İş Bursa şubesinin araştırmasına göre bir yıl içerisinde okula başlama maliyeti;

- Okul öncesinde 7 bin 626 TL'den 17 bin 234 TL'ye,
- İlkokulda 12 bin 500 TL'den, 28 bin 295 TL'ye,
- Ortaokulda 13 bin 304 TL'den 30 bin 6 TL'ye,
- Lisede 13 bin 717 TL'den 31 bin TL'ye yükseldi.

Böylece ortalama okula başlama maliyetlerinde bir senede %126 oranında artış oldu.²

OKULLAR KİMİN İÇİN AÇILIYOR ?

Eğitimden Kopuş

- Türkiye’de her 100 çocuktan 16’sı ya çalışıyor ya da aktif olarak iş arıyor. (TÜİK, 2021)
- Türkiye’de, 3 yaş ve üzeri çocukların yarısından fazlası erken çocukluk eğitimi almıyor. (Eurostat, 2020)

Eğitime Erişemeyen Kız Çocukları

Derin yoksulluk koşullarındaki ailelerin çocukları çoğunlukla çalışmak üzere eğitimden kopmak zorunda kalıyorlar. Çok boyutlu yoksulluk yaşayan hanelerin 3’te 2’ sinde temel eğitimini tamamlamış bir kadın veya kız çocuğu bulunmuyor. Oğlan çocukları sosyal hayata iş üzerinden dahil olabiliyorken kız çocukları evliliğe veya ev içi emeğe yönlendirilerek sosyal hayattan koparılıyorlar.

- 2021-2022 eğitim yılında 866 bin kız çocuğu eğitime erişemedi. (MEB, 2022)

OKULLAR KİMİN İÇİN AÇILIYOR ?

Eğitime devam edemeyen kız çocukları;

- Eğitim haklarından mahrum kalabiliyor,
- Yaşlı ve hasta bakımı, temizlik, yemek gibi genellikle yok sayılan ev içi emeğe mahkum olabiliyor,
- Çocuk yaşta oğlan çocuklarına kıyasla çok daha fazla evleniyor,³
- Sağlık hizmetlerine, doğum kontrol araçlarına ve menstrual ürünlere erişemiyor,
- Şiddete maruz bırakıldığında adalete erişemiyor.

1. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tuketici-Fiyat-Endeksi-Temmuz-2023-49649#:~:text=T%C3%9C%C4%B0K%20Kurumsal&text=T%C3%9CFE'deki%20\(2003%3D100,%57%2C45%20olarak%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fti](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tuketici-Fiyat-Endeksi-Temmuz-2023-49649#:~:text=T%C3%9C%C4%B0K%20Kurumsal&text=T%C3%9CFE'deki%20(2003%3D100,%57%2C45%20olarak%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fti)

2. <https://www.koza24.com/tuik-enflasyonu-478-kirtasiye-enflasyonu-126>

3. 2021'de gerçekleşen resmi evliliklerin yüzde 2.3'ünde 16- 17 yaş grubundaki kız çocuklar evlendirildi, bu oran aynı yaş grubundaki oğlanlar için yüzde 0.1'dir. (TÜİK, 2021)

Her çocuk için eşit, adil, erişilebilir bir eğitim mümkün!

H E R

Ç O C U K

İ Ç İ N

E Ş İ T ,

A D İ L ,

E R İ Ş İ L E -

B İ L İ R B İ R

E Ğ İ T İ M

M Ü M K Ü N !